

Pesona

Dialek Melayu Sabah

Pesona

Dialek Melayu Sabah

SAIDATUL NORNIS HJ. MAHALI

PENERBIT UNIVERSITI MALAYSIA SABAH

Kota Kinabalu • Sabah • Malaysia

<http://www.ums.edu.my>

2012

Ahli Majlis Penerbitan Ilmiah Malaysia (MAPIM)

© Universiti Malaysia Sabah, 2012

Hak cipta terpelihara. Tiada bahagian daripada terbitan ini boleh diterbitkan semula, disimpan untuk pengeluaran atau dikeluarkan ke dalam sebarang bentuk sama ada dengan cara elektronik, gambar serta rakaman dan sebagainya tanpa kebenaran bertulis daripada Penerbit Universiti Malaysia Sabah, kecuali seperti yang diperuntukkan dalam Akta 332, Akta Hak Cipta 1987. Keizinan adalah tertakluk kepada pembayaran royalti atau honorarium.

Segala kesahihan maklumat yang terdapat dalam buku ini tidak semestinya mewakili atau menggambarkan pendirian mahupun pendapat Penerbit Universiti Malaysia Sabah. Pembaca atau pengguna buku ini perlu berusaha sendiri untuk mendapatkan maklumat yang tepat sebelum menggunakan sebarang maklumat yang terkandung di dalamnya. Pandangan yang terdapat dalam buku ini merupakan pandangan ataupun pendapat penulis dan tidak semestinya menunjukkan pendapat atau polisi Universiti Malaysia Sabah. Penerbit Universiti Malaysia Sabah tidak akan bertanggungjawab terhadap sebarang masalah mahupun kesulitan yang timbul, sama ada secara menyeluruh atau sebahagian, yang diakibatkan oleh penggunaan atau kebergantungan pembaca terhadap kandungan buku ini.

Perpustakaan Negara Malaysia

Data Pengkatalogan-dalam-Penerbitan

Saidatul Nornis Haji Mahali, 1969-

Pesona : dialek Melayu Sabah / Saidatul Nornis Hj. Mahali

Mengandungi indeks

Bibliografi: ms.

ISBN 978-967-5224-97-3

1. Malay language--Sabah--Dialects. I. Judul.

499.237

Muka taip teks:

Cambria 10/11 poin

Saiz taip teks dan *leading*:

12/13.2 poin

Diterbitkan oleh:

Penerbit Universiti Malaysia Sabah

Tingkat Bawah, Perpustakaan

Universiti Malaysia Sabah

Jalan UMS

88400 Kota Kinabalu, Sabah

Dicetak oleh:

Utusan Kinabalu (Co) Sdn. Bhd.

No. 19, Blok A, Jln. Kolombong

Kolombong Industrial Shophouses

P. O Box 11506, 88111 Kota Kinabalu, Sabah

KANDUNGAN

SENARAI JADUAL

SENARAI RAJAH

PRAKATA

BAB 1	PENGENALAN	1
BAB 2	FONOLOGI	19
BAB 3	MORFOLOGI	35
BAB 4	SINTAKSIS	51
BAB 5	MAKNA	63
BAB 6	KESANTUNAN BERBAHASA	81
BAB 7	PANTUN MELAYU SABAH	107
BAB 8	<i>MAGBINUA</i>	127

RUJUKAN

INDEKS

SENARAI JADUAL

Jadual	Halaman
1.1 Perangkaan penduduk peribumi Sabah	6
2.1 Carta inventori fonem konsonan	22
2.2 Kedudukan vokal dialek Melayu Sabah	29
3.1 Penggunaan Kata Ganti Nama Diri	44
5.1 Beberapa kelainan makna	67

SENARAI RAJAH

Rajah	Halaman
5.1 Beberapa kelainan makna	67

PRAKATA

Pesona Dialek Melayu Sabah merupakan lanjutan daripada buku *Unsur Bahasa dalam Budaya* (2007). Buku ini mendatangkan judul dimulai dengan kata *pesona* yang membawa maksud peribadi; orang atau benda yang berperanan dalam pembicaraan (*Kamus Lengkap Bahasa Indonesia*, 2003:647); sedangkan dalam *Kamus Dewan* (1997:1029), kata *pesona* didefinisikan sebagai guna-guna, mantera dan sihir. Justeru, untuk mengelak sebarang salah tafsir dan wasangka negatif terhadap judul maka, pendefinisian di atas perlu diwajarkan. *Pesona Dialek Melayu Sabah* sebenarnya menampilkan aspek gramatikal yang terkandung dalam dialek Melayu Sabah, menyebabkan tampilan catatan dini ini diusahakan. Selain memaparkan aspek nahu dialek Melayu Sabah, paparan terhadap aspek nahu lain yang terdapat dalam bahasa Bajau turut dimuatkan. Bahagian pertama membincangkan struktur dan tafsiran bahasa, iaitu fonologi, morfologi, sintaksis dan makna. Bahagian kedua berorientasikan budaya, yakni aspek bahasa yang ada hubung kaitnya dengan cara penggunaan bahasa dalam dukungan budaya. Buku ini lebih memberi perhatian terhadap Sabah sebagai konteks utama perbincangan. Oleh itu, penerbitan buku ini tidak bermaksud sebagai suatu bahan pelengkap kepada buku sebelum ini kerana masih banyak aspek linguistik di Sabah yang perlu digali dan didedahkan kepada khalayak pembaca. Dalam usaha penerbitan buku ini, untaian terima kasih yang tidak terhingga ditujukan kepada Aishah Saugan. Buku ini merupakan sumbangan kecil dalam usaha mengisi kelompangan linguistik etnik di Sabah. Semoga penerbitan buku ini dapat dimanfaatkan oleh semua khalayak pembaca.

SAIDATUL NORNIS HJ. MAHALI

Pusat Penataran Ilmu dan Bahasa

Universiti Malaysia Sabah

2012